

EUROPEAN CONFERENCE

Conference Proceedings

IV International Science Conference
«Innovative research and perspectives
of the development of science and technology»

January 29-31, 2024
Stockholm, Sweden

INNOVATIVE RESEARCH AND PERSPECTIVES OF THE DEVELOPMENT OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference

Stockholm, Sweden
(January 29-31, 2024)

UDC 01.1

ISBN – 9-789-40370-737-2

The IV International Scientific and Practical Conference "Innovative research and perspectives of the development of science and technology", January 29-31, 2024, Stockholm, Sweden. 392 p.

Text Copyright © 2024 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2024 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Chaploutskyi A. Features of the growth of shoots of apple trees depending on the shape of the crown and the term of pruning. Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference. Stockholm, Sweden. Pp. 12-14.

URL:<https://eu-conf.com/events/innovative-research-and-perspectives-of-the-development-of-science-and-technology/>

48.	Строганова Г.М. ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ КОМПЕТЕНТІСНОГО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ	245
49.	Федчишин О.М., Ручаковський В.П. ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ КОМП'ЮТЕНОГО МОДЕЛЮВАННЯ НА УРОКАХ ФІЗИКИ	249
50.	Цвид-Гром О.П. ЛАТИНСЬКІ СЕНТЕНЦІЇ ЯК ДЖЕРЕЛО ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В КОНТЕКСТІ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОСТІ	254
PHILOLOGY		
51.	Namachynska H. THE UTILIZATION OF ENGLISH INTERNET RESOURCES IN DEVELOPING OF COMMUNICATION COMPETENCIES	257
52.	Szlazko W. WHY CAN THE TRANSLATION OF “ANNE OF GREEN GABLES” BE A CHALLENGING TASK?	260
53.	Мосієнко О.В. ВІДТВОРЕННЯ ЗАГОЛОВКІВ АНГЛОМОВНИХ НОВИН: РИТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	263
PHILOSOPHY		
54.	Дядюк К.О. ФЕНОМЕН ЛЮБОВІ ЯК ЕКЗИСТЕНЦІАЛ ЛЮДСЬКОГО БУТТЯ	266
55.	Жидкова О.О. ПРОБЛЕМАТИКА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕТИКИ В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ	270
56.	Мартиненко О.П. ПАРАДИГМА (РИТОРИЧНА ІНДУКЦІЯ) І КОМУНІКАТИВНА ТРАДИЦІЯ У ФІЛОСОФІЇ НАУКИ	273

ЛАТИНСЬКІ СЕНТЕНЦІЇ ЯК ДЖЕРЕЛО ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В КОНТЕКСТІ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОСТІ

Цвид-Гром О.П.

канд. філол. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

На нефілологічних спеціальностях курс латинської мови є системоформуючим в утворенні міжпредметних зв'язків. Мета реалізації міждисциплінарного підходу у побудові процесу опанування латинською мовою студентами спеціальності 211 Ветеринарна медицина полягає в тому, щоб навчити знати, розуміти, свідомо, грамотно та творчо застосовувати медичні терміни латинською мовою, так само як і слова греко-латинського походження. Основне завдання полягає у формуванні професійно-термінологічної компетентності студентів, сфокусованої на вивченні латинської медичної терміносистеми в таких її субтерміносистемах: анатомічна, фармацевтична, клінічна. Навчання термінологічної латини означає також створення передумов для усвідомленого засвоєння термінованих частин мови греко-латинського походження, що увійшли у відповідну субмову ветеринарії. Закладаючи основи для подальшого самостійного оволодіння студентами професійної термінології, курс виконує водночас і важливі загальноосвітні та виховні завдання.

Загальноосвітні завдання курсу полягають у розширенні лінгвістичного світогляду студентів, у підвищенні їх загальної мовної культури шляхом удосконалення навичок нормативного вживання інтернаціоналізмів греко-латинського походження. Виховне та загальноосвітнє значення також має знайомство студентів з історією виникнення латинської мови, її значенням у розвитку європейської культури та науки, вивчення афоризмів, крилатих та спеціальних висловів.

Міждисциплінарний підхід у вивченні латинської фразеології розглядається в структурі побудови зв'язків між дисциплінами, які викладаються для здобувачів вищої освіти певної спеціальності, що виступає системоутворювальним фактором для налагодження міждисциплінарності. Застосування міждисциплінарного підходу у викладанні латинської мови полягає у підвищенні рівня світоглядної, комунікативної та кроскультурної компетентності майбутніх фахівців

На сучасному етапі гуманізації системи освіти викладання класичних мов, зокрема латинської, має неабияке значення в освоєнні всіх галузей науки, багато яких виникло в часи античності. Греко-латинське джерело стало основою наукової терміносистеми. Одним із складників змісту освітнього компонента

«Латинська мова» є вивчення крилатих висловів грецьких та римських мислителів, філософів, поетів, які є золотим фондом античної мудрості. Адже знання багатьох із них, уміння користуватися латинськими сентенціями в писемному і усному мовленні, збагачує мову, розширює коло знань, допомагає глибше зрозуміти вітчизняні та зарубіжні тексти, в яких вони широко вживаються, а, отже, вводять у скарбницю світової культури [1].

Фахова комунікація майбутніх спеціалістів-ветеринарів є невіддільною складовою їх успішного зростання. Як зазначає Й. Кобів, «латинські прислів'я являють собою квінтесенцію народної мудрості. У них викристалізувався багатовіковий досвід римського народу з різних галузей суспільного виробництва, матеріальної й духовної культури. У них віддзеркалилися побут, звичаї, уподобання, мораль, соціальні ідеали, цікаві спостереження римського народу за діяльністю людини та явищами природи, його світосприймання й погляд на життя. Вони трактують як буденні питання, так і одвічні проблеми, які хвилюють людей усіх часів, як проблеми людських взаємин, добра і зла, щастя і нещастя, любові до батьківщини тощо. Переважна частина латинських прислів'їв, не зважаючи на свою часову віддаленість, не втратила своєї актуальності по сьогоднішній день: вони так само злободенні, як сотні років тому, бо стверджують здорові моральні принципи, вони наповнені невідомим гуманістичним змістом, гостро засуджують усе негативне й нікчемне в житті та побуті, образно, влучно, у лаконічній формі висловлюють глибокі думки» [3, с. 7-8].

Методики та техніки засвоєння латинських афоризмів, крилатих висловів у процесі вивчення курсу «Латинська мова» науковці пропонують наступні: 1. Використання на початку заняття (у вступній частині) латинських прислів'їв і приказок (з перекладом рідною мовою), тематично близьких до медицини, філософії, навчання тощо.

2. Прислів'я (приказки) є одним із важливих інструментів під час фонетичної зарядки, яка налаштовує мовленнєві апарати студентів до роботи на занятті.

3. За допомогою прислів'їв і приказок студенти вивчають багато слів, а також опановують граматичні правила, за яким побудований певний вислів. Скажімо, вивчивши афоризм «*Per aspera ad astra*» (Крізь терни до зірок), можна запам'ятати, що до основи прикметника *asper* приєднують *-e-* і воно не зникає під час відмінювання, що «зірка» латиною не *astra*, *-ae f*, а *astrum*, *-i n*, що *ad* вимагає після себе знахідного відмінку та що середній рід у другому відмінюванні у знахідному відмінку множини має за правилом середнього роду закінчення *-a* [2].

4. Використання тематичних груп крилатих висловів: що стосуються медицини: *Non est via in medicina sine lingua Latina* (Немає шляху в медицині без латинської мови); *Medice, cura aegrotum, sed non morbum!* (Лікарю, лікуй хворого, а не хворобу!); *Diagnosis bona – curatio bona* (Вірний діагноз – гарне лікування); *Mens sana in corpore sano bonum magnum est* (У здоровому тілі здоровий дух – найвище благо); *Natura sanat, medicus curat morbos* (Природа зцілює – лікар лікує) [3] тощо; що стосуються навчання: *Docendo discimus*

(Навчаючи, (ми самі) вчимося); *Repetitio est mater studiorum* (Повторення – мати навчання); *Scientia potentia est* (Знання – сила); *Non scholae, sed vitae discimus* (Ми вчимося не для школи (оцінок), а для життя); *Usus est optimus magister* (Досвід – найкращий учитель); *Radices litterarum amarae sunt, fructus dulces* (Коріння наук – гірке, плоди – солодкі) [3] тощо; що стосуються філософських роздумів: *Felix, qui potuit rerum cognoscere causas* (Щасливий той, хто зміг пізнати істину речей); *Quilibet fortunae suae faber* (Кожен сам коваль свого щастя); *Amicus Plato, sed magis amica veritas* (Мені дорогий Платон, але істина ще дорожча); *Consultor homini tempus utilissimus* (Час – найкращий порадник для людини); *Fer patienter onus, fac sapienter opus* (Знось терпляче труднощі, роби розумно справу) тощо.

5. Самостійне вивчення латинських прислів'їв та приказок. Студенти самі обирають прислів'я (приказки). Рекомендуємо відбирати невеликі сентенції типу *Alma mater* (Мати-годувальниця – про навчальний заклад); *Arbor vitae* (Дерево життя); *Per aspera ad astra* (Крізь терні до зірок); *O tempora! O mores!* (Що за часи, що за звичаї!?!); *Terra incognita* (Невідома земля) тощо [3].

Таким чином, дисципліна «Латинська мова», будучи професійноорієнтованою у формуванні термінологічної компетентності у студентів, маючи тісні міждисциплінарні зв'язки, несе у собі виховний, загальноосвітній потенціал, що розкривається у знаннях крилатих висловів, афоризмів, які є основою античної мудрості.

Список літератури:

1. Цвид-Гром О.П. Латинська мова як основа формування професійних та світоглядних засад у студентів ВНЗ в умовах євроінтеграції // Іноземні мови як засіб реалізації між предметних зв'язків у підготовці майбутніх аграріїв: мат. міжнар. наук.-практ. конф. (26-27 жовтня, м. Біла Церква). Біла Церква: БНАУ, 2012. URL: <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/1970> (дата звернення: 14.01.2023).

2. Куліченко А.К. Підвищення мотивації до вивчення дисципліни «Латинська мова та основи медичної термінології» в медичному університеті. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2015, № 5 (49). С. 279-285.

3. Латинська мова: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти галузі знань – 03 «Гуманітарні науки». Біла Церква, 2023. 350 с. URL: <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/9091> (дата звернення: 14.01.2023).